

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

**СТАВ И МИШЉЕЊЕ ЛЕКАРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ ВЕЗАНО ЗА ПРЕДЛОГЕ
Закона о трансплантацији органа, Нацрта закона о трансплантацији ткива и ћелија,
Нацрта закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи и Нацрта закона о трансфузији**

У циљу конструктивне расправе и бржег усаглашавања текстова нацрта Закона о трансплантацији органа, Нацрта закона о трансплантацији ткива и ћелија, Нацрта закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи и Нацрта закона о трансфузији, Лекарска комора Србије доставља Вам примедбе и сугестије на радне верзије нацрта закона.

1. Нацрт Закона о трансплантацији органа

У члану 35 нацрта Закона предвиђа се да је узимање органа од живог даваца могуће само од пунолетних и пословно способних лица, а не помње се могућност да се од пословно неспособних лица узимају органи. **Треба размотрити могућност да у ситуацији када не постоје подесни даваоци који су способни да пристану, ако је пацијент брат или сестра, ако то давање спасава живот пацијента, и ако постоји пристанак законских заступника, у складу са правним поретком, да даваоц буде и пословно неспособно лице.** У члану 50 нацрта Закона помиње се могућност узимања органа са умрлих лица, која су била пословно неспособна, уз сагласност законских заступника.

У члану 35 не помиње се могућност узимања органа од малолетних живих даваоца, али би требало **размотрити могућност узимања искључиво коштане сржиод малолетних живих даваоца.** (предвиђена регулатива у француском законодавству).

У члану 41 нацрта закона иза става 1 треба додати нови став 2 који гласи: "**Мождана смрт је стање неповратног губитка функција организма и болница нема обавезу неге такве особе, сем ако лице није власник донаторске картице, или ако је добијена сагласност породице за узимање органа.**"

У Члану 42 нацрта Закона иза става 1 треба додати нови став 2 који гласи: "**Здравствена установа је дужна да води регистар о особама код којих је дијагностикована мождана смрт. Дијагноза мождане смрти је обавезан поступак који се мора спроводити код свих особа са коматозним стањем. Регистар особа код којих је дијагностикована мождана смрт се анализира на месечном нивоу од стране посебног тела, које формира директор или стручни савет установе.**"

Треба преиспитати могућност да лекари који би констатовали мождану смрт буду едуковани да прогласе клиничку смрт пацијента, као и да се формира Центар за трансплантацију органа који би се бавио и едукацијом.

Члан 43 Закона треба да дефинише дугачије решење, везано за узимање органа са умрлог лица. Трбало би предвидети могућност да у случају констатовања клиничке смрти пацијента сагласност за трансплантацију органа даје породица, за случај да исти није за живота дао изјаву да жели да буде донатор и нема донаторску картицу.

У случају да је пацијент за живота стекао донатрску картицу за донирање органа, након настанка клиничке смрти сагласност породице неће се тражити. Министарство здравља као предлагач закона треба да преиспита могућност да одлука даваоца органа буде његова коначна одлука. **Морају постојати валидни докази да је донатор за живота променио одлуку о давању органа, којом породица може спречити донацију органа.**

2. Нацрт Закона о трансплантацији ћелија и ткива

У нашој земљи тренутно ради регистрована банка матичних ћелија. Нацрт закона о трансплантацији ткива и ћелија не предвиђа постојање нити приватних нити иностраних банака. **Преиспитати могућност да сви који испуњавају прописане услове могу регистровати и оснивати приватне банке матичних ћелија.**

3. Нацрт Закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи

Законодавац мора када је у питању биомедицински потпомогнута оплодња да дефинише могућност, односно процену лекара да **ли ће трудноћа путем БМПО угрозити женино здравље.** Треба дефинисати **горњу границу животне старости жене за вештачку оплодњу и да се дефинише максималан број покушаја** над једним пацијентом, како би дошло до успешне биомедицински потпомогнуте оплодње.

У нацрту закона у члану 3 став 1. тачку 13. треба променити тако да гласи: мајка јесте жена која носи фетус, или је носила фетус као резултат стављања ембриона или сперме или оплођених својих јајних ћелија у њено тело - материцу у БМПО.

Члан 17. став 1 треба да гласи: **забрањено је да се у поступку БМПО укључи жена која има намеру да дете после рађања уступи трећем лицу са или без плаћања било какве накнаде, односно остваривања било какве материјалне или нематеријалне користи. Треба направити изузетак када су у питању мајка или сестра жене, подвргнутој БМПО.**

4. Нацрт Закона о трансфузији

Предлог Лекарске коморе Србије је да се **Законом оформи Агенција за нестабилне продукте од крви**, при Министарству здравља јер би то дало право место и значај овој области.

Предлог Коморе је да се Закон зове **Закон о крви и крвним производима.** У значењима појмова требало би навести појам еxangvino трансфузија, са образложењем шта исти значи.

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

Предлог Коморе је да се Законом предвиди могућност и начине и процедуру којом се крв **дистрибуира и овлашћеним приватним здравственим ординацијама- члан 2. став 1. тачке 13 и 14 нацрта Закона.**

Комора предлаже да како би сва четири закона била применљива у пракси **да Министарство здравља формира Центар за биомедицину, у којем Комора предлаже да учешће узму и њени преставници.**